

DE STEM VAN VOLWASSEN LEES-
EN SCHRIJFCURSISTEN
IN EUROPA

MANIFEST

WIE ZIJN WIJ?

We zijn **volwassenen die leren lezen en schrijven** in België, Frankrijk, Duitsland, Ierland, Nederland, Schotland en Spanje. We hebben dit manifest ontwikkeld in het kader van het **Eur-Alpha-netwerk** (2009 - 2012).

Wij willen dat u onze acties en doelstellingen deelt en bevordert, zodat we samen het doel: **onderwijs voor iedereen** kunnen bereiken.

Het Europees Parlement dient dit te erkennen en te helpen de aantallen bekend te maken van volwassenen met lees- en schrijfproblemen. Wij hebben het recht om onze problemen te laten opnemen als prioriteit in het Europese beleid.

Om dit te bereiken moet er meer samenwerking met het Europees Parlement en tussen landen komen.

www.eur-alpha.eu

Hoe meer we leren,
hoe meer we willen leren.
Hoe meer we schrijven,
hoe meer we willen schrijven.
Hoe meer we lezen,
hoe meer we willen lezen.
Woorden zijn onze
vrienden geworden.

1 Wij willen een stem in Europa hebben

Om dit te bereiken dient het Europese beleid onze standpunten over te nemen en onze behoeften aan te pakken.

Dit zou de nodige ondersteuning bieden voor ons leren.

2 Wij willen meer investeringen in volwasseneducatie, vooral in leren lezen en schrijven, rekenen en IT-vaardigheden

Investeren in volwassenenonderwijs betekent:

- een betere opleiding voor alle werknemers en voor werklozen,
- meer maatschappelijk actieve ouderen,
- een tweede kans voor jonge schoolafhakkers,
- verbetering van de gezondheid van de cursisten, families en gemeenschappen, en
- verbeterd succesvol onderwijs voor kinderen door familieleren.

We willen dat volwassenenonderwijs in basisvaardigheden:

- TOEGANKELIJK IS VOOR IEDEREEN,
- GRATIS IS VOOR IEDEREEN, ongeacht hun nationaliteit, geslacht, vermogen, sociale status, en
- beschikbaar is op de werkplek.

3 Wij willen direct participeren in projecten voor volwassenenonderwijs en in VE-centra

Onderwijs, beleidsmakers en relevante andere partijen moeten het volgende bevorderen:

- educatieve en andere relevante projecten waarin we kunnen participeren, zodat onze stem meetelt. Dit betekent dat cursisten in projecten moeten kunnen meespreken, beslissen en organiseren.
- dat projecten geleid worden door verenigingen van cursisten, vooral als er veel cursisten deelnemen die slechts beschikken over minimale basisvaardigheden.

4 Wij willen dat docenten speciaal worden opgeleid om in het volwassenenonderwijs les te geven

Wij willen een volwasseneducatie die gebaseerd is op dialoog, resultaten en een goede groepswerking. Trainers moeten de beste relevante kennis en training krijgen in methoden voor volwassenenonderwijs. Deze training moet ook de meest internationaal erkende bijdragen bevatten aan volwasseneducatie, zoals de kritisch pedagogische benadering van Paulo Freire.

5 Wij willen zelf bepalen, wat, hoe en waarom we willen leren. Wij willen een stem hebben in het beleid en het ontwerp van educatieve programma's

We willen dat er geluisterd wordt als we relevante cursistenvragen stellen. Als we gehoord worden, krijgen we:

- meer onafhankelijkheid,
- betere banen, en
- meer zelfvertrouwen.

De concrete voorstellen zijn bijgevoegd als bijlage bij dit manifest.

6 Wij willen dat politici zich verbinden aan ons Manifest en specifieke toezeggingen doen

We willen meer toezeggingen van politici op specifieke beleidsaspecten van ons Manifest. We willen specifieke acties om ervoor te zorgen dat relevante Europese beleidsmaatregelen worden genomen om alfabetiseringsprogramma's op basis van onze eisen te bevorderen.

7 Wij willen deze boodschap in de wereld verspreiden en ook meer contact hebben met cursisten uit verschillende landen

Ons doel is dat cursisten en volwassenen met alfabetiseringsbehoeften in Europa en over de hele wereld kunnen leren lezen en schrijven. Wij vragen uw hulp bij het bekendmaken van dit Manifest in al uw netwerken, om hen zo aan te moedigen om met ons in contact te komen, zodat cursisten sterker kunnen worden en zich verenigen.

Deze meest recente versie is vastgesteld in Lissabon, 06 december 2011.

Wanneer aan al deze punten wordt gewerkt, zal de maatschappij eerlijker worden, zullen de burgers meer participeren en zullen alfabetiseringsproblemen oplossen.

WAT ZOULDEN WE WILLEN LEREN ?

- Leren lezen om officiële brieven, formulieren en e-mails te kunnen beantwoorden
- Leren lezen, schrijven en onszelf verstaanbaar maken
- Leren lezen om ICT te kunnen gebruiken
- Leren lezen voor veiligheid
- Leren lezen en schrijven voor studie en onderwijs
- Leren lezen om onze rechten te kennen, zodat onze stem gehoord kan worden
- Leren lezen, zodat we zelfstandig kunnen reizen en naar het buitenland gaan
- Leren lezen voor werkdoeleinden
- Nieuwe vaardigheden leren en leren van andere mensen
- Andere talen leren
- Leren om het rijexamen te kunnen afleggen
- Leren om te rekenen en de waarde van geld te begrijpen
- Stoppen om ons te schamen voor ons verleden en heden

6

- Leren hoe de samenleving WERKT:
  - ▶ Administratie: banken, sociale diensten, postkantoor, arbeidscontracten, inschrijving bij de gemeente, vakbonden, werk en opleiding centra ...
  - ▶ Gezondheid: ziekenhuizen, huisartsen, verpleeghuizen
  - ▶ Onderwijs: het schoolsysteem
  - ▶ Loopbaanadvies
  - ▶ Overheid: hoe werkt deze (gemeenten, provincies en het parlement, ...), subsidies: wie zijn de beslissers? Waarom? Waar worden deze beslissingen genomen?
  - ▶ Politiek en politieke partijen, om te leren op wie we het best kunnen stemmen
  - ▶ Bestaande politieke systemen, democratische systemen, dictaturen ... Welke landen hebben welke soort regering? Waar en waarom?

WAAROM ZOULDEN WE GRAAG LEREN ?

- Om onze kwaliteit van leven te verbeteren
- Om een stem te hebben
- Om meer zelfvertrouwen te krijgen
- Om onszelf en anderen te helpen
- Om onze rechten te kennen
- Om kwalificaties te krijgen en gelijkwaardig te zijn
- Om ons meer opgenomen te voelen
- Om manieren te vinden om dyslexie te bestrijden
- Om verbinding te maken met andere mensen
- Om te stoppen met overleven en echt te gaan leven
- Om te stoppen met gevangene te zijn in het heden en om vrij te kunnen denken over de toekomst
- Erkend worden en zichtbaar zijn in de maatschappij
- Om er te zijn voor onze kinderen tijdens de lagere school (tussen 6 - 12 jaar)
- Om verantwoordelijkheid te kunnen nemen, niet alleen in het individuele leven, maar ook in collectieve besluitvorming.

7

HOE ZOULDEN WE GRAAG LEREN ?

- In een groep
- Dichtbij ons huis
- Op de werkplek
- Met anderen
- Samengesteld leren: soms alleen in ons huis en soms samen met anderen
- Overdag
- In het weekend
- Leren met behulp van de computer
- Met behulp van nieuwe technologie
- Gratis toegang tot onderwijs, of een meer gemakkelijke toegang voor degenen onder ons die moeilijkheden ondervinden
- Meer uren die gewijd kunnen worden aan opleiding, overdag en 's avonds
- Veel meer plaatsen waar we kunnen leren
- Een training die ons motiveert
- Goede hulpmiddelen: leermaterialen aangepast aan volwassen cursisten en specifiek voor Volwassenenonderwijs
- Kennis van wat we hebben bereikt en waar we zijn
- Evaluatie: momenten om opnieuw te onderzoeken of we vooruitgang in ons leerproces hebben gemaakt
- Kinderopvang (terwijl we leren in de klas)
- Externe bronnen: bibliotheken
- Het hebben van klaslokalen met goede voorzieningen die groot genoeg zijn om te werken in kleine groepen.
- Ervoor zorgen dat niemand onderweg afhaakt

- Een ministerie voor volwassenenonderwijs
- Betrokkenheid van rijke bedrijven in de financiering van het alfabetiseringswerk
- Betrokkenheid van Europa om training in geletterdheid prioriteit te geven
- Meer gelijke rechten, en minder maatschappelijke ongelijkheid
- Meer vastberadenheid en bereidheid van de politiek en politici
- Politici die bewijzen dat ze er daadwerkelijk iets aan doen en dat geletterdheid hun prioriteit is
- Vertegenwoordigers moeten niet alleen seminars of conferenties bezoeken, maar zij moeten de werkelijkheid gaan zien met hun eigen ogen
- We dienen de juiste aas te vinden om ze aan te trekken (bijvoorbeeld hen uitnodigen voor lunchvergaderingen, het geven van goede voorbeelden van elders)
- Meer samenwerking tussen de landen

WIJ WILLEN

- 1 **Een stem hebben in Europa**
- 2 **Meer investeringen in volwasseneneducatie, vooral in het leren lezen en schrijven, rekenen en ICT-vaardigheden**
- 3 **Direct deelnemen in projecten voor volwassenenonderwijs en VE-centra**
- 4 **Docenten die speciaal worden opgeleid om les te geven in het Volwassenenonderwijs**
- 5 **Zelf bepalen wat, hoe en waarom we willen leren. We willen inspraak in de manier waarop het beleid en de educatieve programma's zijn ontworpen**
- 6 **Politici die betrokken zijn bij ons Manifest en die specifieke toezeggingen doen**
- 7 **Het probleem van laaggeletterdheid bekend maken in de wereld en meer contact hebben met meer cursisten uit verschillende landen**

www.eur-alpha.eu

Met de steun van het Grundtvig-programma van de Europese Unie

Dit project is gefinancierd met steun van de Europese Commissie. De verantwoordelijkheid voor de inhoud van deze publicatie ligt alleen bij de auteurs. De Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud van dit document.

Onderwijs en cultuur DG
Programma Een leven lang leren